

שיטת הג'יקסו כדוגמה ללמידה שיתופית

השם "ג'יקסו" (Jigsaw) לקוח ממשחק ההרכבה "הג'יקסו פזל". בשיטה זו המורה מחלק את הנושא הלימודי ל-4-5 תת-נושאים שאינם תלויים זה בזה. תהליך הלמידה מתרחש בארבעה שלבים:

שלב א': ארגון קבוצות הג'יקסו (קבוצות האם)

המורה מחלק את הכיתה לקבוצות הטרוגניות המורכבות מ-5-6 תלמידים (בהתאם למספר תת-נושאים). כל תלמיד בקבוצת האם, מקבל תת-נושא אחר (בהתאם לרמתו), ובהמשך יצטרך ללמוד אותו ולהתמחות בו.

שלב ב': למידה בקבוצות ההתמחות

התלמידים עוברים לקבוצות ההתמחות. קבוצת התמחות היא קבוצה הומוגנית שכל חבריה אחראים ללמידת אותו תת-נושא. מטרת הלמידה בקבוצה זו היא לאפשר לכל תלמיד התמחות בנושא שקיבל ולתת לו אפשרות להתכונן כדי ללמד ולהסביר נושא זה ליתר חבריו בקבוצת האם.

שלב ג': הוראת עמיתים בקבוצות הג'יקסו

הוראת העמיתים היא המרכיב המרכזי שיוצר את התלות ההדדית בין חברי הקבוצה. התלמידים חוזרים לקבוצות האם שלהם. כל תלמיד בקבוצה אחראי ללמד ולהסביר ליתר חברי הקבוצה את תת-נושא שלמד והתמחה בו. כל תלמיד בקבוצת האם תלוי בשאר חבריו לקבוצה ועליו ללמוד את כל תת-נושאים כדי להיות מוכן למבחן המסכם.

שלב ד': המבחן המסכם

כל תלמיד נבחן אישית על כל הנושא, על התת-נושא שבו התמחה וגם על התת-נושאים שלמד מחבריו לקבוצה.

כמה מאפיינים מייחדים את שיטת הג'יקסו ומדגישים את יתרונותיה (Aronson et al, 1978):

- לכל תלמיד תרומה חשובה וייחודית.
- יש תלות ואחריות הדדית בין חברי הקבוצה.
- אפשר להתאים את רמת הקושי של חומר הלימוד ליכולתו האקדמית של התלמיד (ולכן השיטה מומלצת במיוחד לכיתה הטרוגנית).
- תהליך הלמידה מתבצע תוך אינטראקציה חברתית.